

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 179/2026-31

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľa (sudca spravodajca) a sudcov Ladislava Duditša a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **365.bank, a. s.**, Dvořákovo nábrežie 4, Bratislava, zastúpenej SEDLAČKO & PARTNERS, s.r.o., Štefánikova 8, Bratislava, proti rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Cdo/183/2024 z 25. novembra 2025 takto

r o z h o d o l :

1. Uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Cdo/183/2024 z 25. novembra 2025 **b o l o p o r u š e n é** základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a jej právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Cdo/183/2024 z 25. novembra 2025 **z r u š u j e a v e c v r a c i a** Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na ďalšie konanie.
3. Najvyšší súd Slovenskej republiky **j e p o v i n n ý** nahradiť sťažovateľke trovy konania 1 427,40 eur a zaplatiť ich právnomu zástupcovi sťažovateľky do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
4. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **n e v y h o v u j e .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky

1. Uznesením č. k. IV. ÚS 179/2026-13 z 24. marca 2026 ústavný súd prijal na ďalšie konanie v celom rozsahu ústavnú sťažnosť sťažovateľky doručенú 12. marca 2026, ktorou sa domáhala vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, ako aj práva na ochranu majetku v zmysle čl. 1

Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) rozsudkom všeobecného súdu označeným v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovateľka navrhla napadnuté rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť súdu na ďalšie konanie.

2. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka uzavrela so žalovaným zmluvu o spotrebiteľskom úvere, ktorý sa žalovaný zaviazal vrátiť sťažovateľke spolu s úrokmi v mesačných splátkach, pričom riadne uhradil iba prvých 6 splátok úveru, teda z celkovej sumy 29 884,25 eur zaplatil dosiaľ iba 5 012,51 eur. Keďže omeškanie žalovaného s úhradou splátok trvalo viac ako 3 mesiace, sťažovateľka písomne upozornila žalovaného na možnosť uplatnenia práva vyhlásiť predčasnú splatnosť úveru (§ 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka), na čo žalovaný nereagoval, a preto sťažovateľka listom z 9. februára 2022 vyhlásila predčasnú splatnosť úveru.

3. Okresný súd Banská Bystrica platobným rozkazom sp. zn. 40Up/1954/2022 z 24. januára 2023 žalobe v celom rozsahu vyhovel. Proti platobnému rozkazu podal žalovaný odpor, v dôsledku čoho došlo k jeho zrušeniu. Žalovaný namietal nedostatočné skúmanie jeho bonity, absenciu povinných náležitostí v zmluve o úvere, neprijateľnosť zmluvných podmienok (napr. dojednanie poistenia, inkorporáciu obchodných podmienok) a nedodržanie lehôt pri vyhlásení predčasnej splatnosti úveru.

4. Napriek tomu, že žalovaný nerozporoval absenciu obsahových náležitostí listín smerujúcich k zosplateniu úveru, súdy žalobu prekvapivo zamietli práve pre absenciu označenia splátky, pre ktorú sťažovateľka pristúpila k vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru. Okresný súd Námestovo (ďalej len „okresný súd“) tak urobil rozsudkom sp. zn. 14Csp/36/2023 zo 6. septembra 2023 potvrdeným rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 7CoCsp/2/2024 z 26. júna 2024, v ktorom poukázal na zmysel a účel právnej normy § 53 ods. 9 v spojení s § 565 Občianskeho zákonníka, ktorým je povinnosť veriteľa informovať spotrebiteľa o tom, s ktorou splátkou je v omeškaní a zároveň pre omeškanie s ktorou splátkou veriteľ zvažuje uplatnenie práva predčasne spoplatniť dlh. Sťažovateľke súdy nepriznali ani nárok na tie splátky úveru, ktoré boli splatné v čase vyhlásenia rozsudku súdu prvej inštancie, resp. odvolacieho súdu.

5. V dovolaní sťažovateľka namietala nedostatočné odôvodnenie rozsudku ako vadu zmätočnosti podľa § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a nesprávne právne posúdenie v zmysle § 421 ods. 1 písm. b) CSP. V rámci námietky nesprávneho právneho posúdenia sťažovateľka formulovala nasledujúce právne otázky, od ktorých záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a ktoré boli zodpovedané nesprávne:

„Je veriteľ povinný v upozornení na možnosť využitia oprávnenia požadovať zaplatenie celej pohľadávky zo spotrebiteľského úveru podľa § 53 ods. 9 OZ a v nadväzujúcej výzve na zaplatenie celej pohľadávky zo spotrebiteľského úveru podľa § 565 OZ konkretizovať splátku, pre ktorej nezaplatenie vyhlasuje predčasnú splatnosť úveru?“

Ak veriteľ uplatní nárok na celý zostatok pohľadávky zo spotrebiteľského úveru na základe predčasného zosplatenia, avšak súd dospeje k záveru, že nevyhlásil predčasnú splatnosť úveru platne, má mu byť priznaný nárok na jednotlivé neuhradené splátky úveru, splatné ku dňu vyhlásenia rozsudku?“

6. Najvyšší súd rozsudkom sp. zn. 1 Cdo/183/2024 z 25. novembra 2025 dovolanie zamietol. Odôvodnenie rozsudku krajského súdu (v spojení s odôvodnením rozsudku okresného súdu) považoval za dostatočné, v dôsledku čoho neidentifikoval namietanú vadu zmätočnosti. Vo vzťahu k prvej z položených právnych otázok odkázal na judikát R 34/2025, v ktorom bola táto otázka po podaní dovolania vyriešená. Druhá otázka podľa najvyššieho súdu nebola riešená v odvolacom konaní.

7. Do označených základných práv sťažovateľky zasiahol dovolací súd:

- nesprávnym vyhodnotením prípustnosti dovolania pri vade zmätočnosti, ktorá spočívala v absencii zdôvodnenia nepriznania splatných splátok úveru, a pri vade nesprávneho právneho posúdenia vo vzťahu k druhej (súvisiacej) dovolacej právnej otázke a
- nesprávnym posúdením hmotnoprávnych predpisov v otázke obsahových náležitostí úkonov veriteľa smerujúcich k vyhláseniu k predčasnej splatnosti dlhu.

8. Najvyšší súd sa odmietol zaoberať námietkou sťažovateľky, že všeobecné súdy jej nevysvetlili, prečo jej nepriznali aspoň nárok na splátky úveru, ktoré sa stali splatnými ku dňu vyhlásenia rozsudku, ale žalobu zamietli v celom rozsahu. Podľa dovolacieho súdu sťažovateľka tento nedostatok nenamietala už v odvolaní. Z obdobného dôvodu najvyšší súd nepripustil ani prieskum druhej dovolacej otázky, ktorá sa týkala právnej stránky nepriznávania splátok a od ktorej údajne nezáviselo rozhodnutie odvolacieho súdu. Tento záver však nezodpovedá obsahu podaného odvolania, v ktorom uviedla, že „*Súd prvej inštancie I. výkonom napadnutého rozsudku nesprávne žalobu zamietol v celom rozsahu. Žalovaný je preukázateľne v omeškaní s úhradou viacerých splátok. Ak by aj nedošlo k zosplatneniu celého záväzku, neznamená to, že žalovaný nemusí vrátiť žalcovi z poskytnutého úveru vôbec nič. Žalcovi nepochybne patrí nárok na zaplatenie všetkých jednotlivých splátok, ktoré sa stali splatnými do vydania napadnutého rozsudku. Tieto jednotlivé splátky mali byť žalcovi priznané.*“ (čl. IV odvolania).

9. Z povahy veci je zároveň vylúčené, aby rozhodnutie odvolacieho súdu nezáviselo aj od vyriešenia druhej dovolacej otázky, keďže okresný súd zamietol žalobu v celom rozsahu s tým, že predčasné zosplatnenie úveru je neplatné.

10. Vo vzťahu k prvej dovolacej otázke o obsahových náležitostiach zosplatňujúcich úkonov veriteľa dovolací súd odkázal na judikát R 34/2025, v zmysle ktorého bez konkretizácie splátky, pre ktorú prichádza zosplatnenie, nie je možné spoľahlivo určiť, či k uplatneniu práva došlo za splnenia preň zákonom určených podmienok (uplynutie oboch lehôt podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka v znení účinnom do 31. októbra 2024). Právny úkon nekonkretizujúci splátku je preto nedostatočne určitý, sankcionovaný neplatnosťou (podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka).

11. Najvyšší súd neposkytol žiadne vlastné odôvodnenie svojej odpovede na prvú dovolaciu otázku.

12. Právny záver formulovaný v judikáte R 34/2025 podľa sťažovateľky nemožno odôvodniť štandardnými výkladovými metódami a javí sa, že ide o extenzívne dotvorenie právnej normy súdom za situácie, že taká požiadavka nevyplýva zo zákonného textu. Podstatou právnej úpravy je zachovanie minimálnej trojmesačnej doby omeškania a upozornenie spotrebiteľa na možnosť zosplatnenia jeho dlhu. Pre dosiahnutie tohto účelu nie je potrebné, aby veriteľ v upozornení (alebo zosplatňujúcej výzve) identifikoval jednu konkrétnu splátku. Dlžník počas trvania úverového vzťahu vie, aká je výška jeho splátky a či ju uhradil.

13. Nepresvedčivé je aj odôvodnenie, že identifikácia splátky je potrebná pre posúdenie premlčania, ktoré súdy posudzujú na základe zásady *iura novit curia* a v spotrebiteľských veciach *ex offio*. Absencia označenia konkrétnej splátky nebráni posúdeniu tejto otázky a ani nijak nepoškodzuje spotrebiteľa.

14. Požiadavka na konkretizáciu splátky, ktorej absencia je sankcionovaná absolútnou neplatnosťou právneho úkonu, sa zároveň javí ako neprimerane prísna, bez reálneho prínosu pre spotrebiteľa.

15. Aplikácia záverov z judikátu R 34/2025 pôsobí mimoriadne nespravodlivo pri zohľadnení okolností danej veci, keďže sťažovateľka vyhlásila predčasnú splatnosť úveru a podala žalobu v roku 2022 podľa právneho stavu a právneho poznania existujúceho v tom čase. V doktríne ani v rozhodovacej praxi neexistovala žiadna polemika o tom, že by upozornenie podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka malo obsahovať identifikáciu konkrétnej splátky.

16. Uvedené aspekty naznačujú, že právny záver k § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka vyjadrený v judikáte R 34/2025 je mimoriadne problematický z hľadiska jeho interpretačných východísk, ako aj pre jeho praktické dôsledky. Tento záver nemá oporu v texte zákona, nerešpektuje ustálené interpretačné pravidlá súkromného práva, objavil sa až po viac než šiestnástich rokoch aplikačnej praxe, počas ktorých nebol predmetom polemiky ani v doktríne, ani v rozhodovacej činnosti súdov. Jeho účinky navyše pôsobia výlučne retrospektívne, keďže dopadajú na právne úkony uskutočnené v minulosti.

II.

Vyjadrenie najvyššieho súdu, zúčastnenej osoby a replika sťažovateľky

II.1. Vyjadrenie najvyššieho súdu:

17. Najvyšší súd, poukazujúc na konkrétne časti odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, k sťažnosti uviedol, že z jeho obsahu sú zrejmé podstatné skutkové tvrdenia sťažovateľky, ako aj opis dôkaznej situácie v konaní, odkaz na právnu úpravu, ako aj jej aplikácia na zistený skutkový stav.

18. Pokiaľ ide o námietku nedostatku dôvodov v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP a to, že zamietnutie žaloby aj v rozsahu splatných splátok úveru súdy nevysvetlili vôbec, aj táto nie je opodstatnená. Z obsahu odvolania sťažovateľky nevyplýva, že by namietala nedostatok dôvodov rozsudku súdu prvej inštancie vo vzťahu k zamietnutiu žaloby aj v rozsahu splatných splátok úveru, tak, logicky vzaté, odvolací súd na tieto nemohol reagovať. Neuniklo pozornosti dovolacieho súdu, že súd prvej inštancie v bode 19 poukázal na to, že veriteľ nestráca nárok na úhradu zvyšného, už skôr splatného dlhu. Ak teda dovolateľ uplatnené námietky v dovolaní neuplatnil v odvolacom konaní, nemôže ich posudzovať dovolací súd pre nedostatok svojej právomoci (§ 419 CSP *a contrario*).

19. Dovolací súd zastáva názor, že sa vysporiadal so všetkými podstatnými argumentmi uvedenými v dovolaní, tieto riadne zdôvodnil, prečo im nepriznal relevanciu v zmysle dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP a § 421 ods. 1 písm. b) CSP, a preto zotrváva na všetkých záveroch uvedených v odôvodnení napadnutého rozhodnutia.

20. Z uvedených dôvodov sa preto javí opodstatneným názor, že najvyšší súd sa vydaním napadnutého rozsudku sťažovateľkou tvrdeného zásahu do jej ústavných práv nedopustil a vo vzťahu k ústavnej sťažnosti je preto namieste ústavnej sťažnosti nevyhovieť.

II.2. Vyjadrenie zúčastnenej osoby:

21. Zúčastnená osoba, ktorou je [REDAKOVANÉ], nevyužila možnosť vyjadriť sa k ústavnej sťažnosti.

II.3. Replika sťažovateľky:

22. Sťažovateľka vo svojej replike uviedla, že považuje vyjadrenie najvyššieho súdu za neopodstatnené, keďže sa vecne nevyrovnáva so sťažnostnou argumentáciou a v rozhodujúcej miere len reprodukuje odôvodnenie napadnutého rozsudku. V súvislosti s nepriznaním splatných splátok sťažovateľka zdôraznila, že odkaz najvyššieho súdu na bod 19 rozsudku súdu prvej inštancie je irelevantný. Hoci v ňom súd v abstraktnej rovine pripustil nárok na splatné splátky, v rozhodujúcom bode 23 odôvodnenia žalobu v celom rozsahu zamietol. Pre posúdenie veci nie je podstatné, čo súd teoreticky pripustil, ale skutočnosť, že sťažovateľke fakticky nepriznal ani tie splátky úveru, ktoré boli v čase rozhodovania preukázateľne splatné. Ak súdy vyhodnotili predčasné zosplatnenie úveru ako neplatné, mali nárok uznať aspoň v rozsahu splátok splatných ku dňu vyhlásenia rozsudku. Sťažovateľka zároveň namieta nesprávne procesné posúdenie veci dovolacím súdom. Tvrdenie najvyššieho súdu, že otázka splatných splátok nebola predmetom odvolacieho prieskumu, je v priamom rozpore s obsahom podaného odvolania. Vzhľadom na uvedené skutočnosti sťažovateľka v celom rozsahu zotrváva na svojej argumentácii.

III.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

23. Podstata námietok sťažovateľky v súvislosti s namietaným porušením jej základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie je založená na tvrdení o nezákonnosti, svojvoľnosti a neodôvodnenosti napadnutého rozsudku.

24. Podstatou sťažnostnej argumentácie proti rozsudku najvyššieho súdu sú tri námietky. Prvou je námietka o nedostatočnom odôvodnení rozhodnutia súdov týkajúcom sa nepriznania nároku na už splatné splátky úveru, hoci sťažovateľka toto pochybenie výslovne namietala v odvolaní proti rozsudku okresného súdu, čo najvyšší súd nereflektoval, ale, naopak, konštatoval, že sťažovateľka nenamietala nedostatok dôvodov rozsudku súdu prvej inštancie vo vzťahu k zamietnutiu žaloby aj v rozsahu splatných splátok úveru, preto odvolací súd na tieto reagovať nemohol. Druhou (súvisiacou) je námietka o nesprávnom závere o neprípustnosti prieskumu druhej dovolacej otázky, v ktorej sťažovateľka žiadala odpoveď, či v prípade neplatne vyhlásenej predčasnej splatnosti úveru jej mal byť priznaný nárok na neuhradené do vyhlásenia rozsudku súdu prvej inštancie splatné splátky úveru. Tretou je námietka nedostatočnej odpovede najvyššieho súdu na prvú dovoláciu otázku o obsahových náležitostiach zosplatňujúcich úkonov veriteľ'a, keď najvyšší súd len odkázal na závery judikátu R 34/2025 bez poskytnutia vlastného odôvodnenia. Sťažovateľka súčasne spochybňuje závery dovolacieho súdu v uvedenom judikáte, ktoré majú charakter extenzívneho

dotvorenia právnej normy, ktorá povinnosť veriteľa identifikovať konkrétnu splátku úveru v upozornení na možné zosplatenie dlhu neupravuje.

25. Jedným z aspektov práva na spravodlivý proces, ktorý je chránený v čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, je okrem práva domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde (prístup k súdu) aj právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorej súčasťou je aj právo účastníka na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia síce neznamená, že súd musí dať podrobnú odpoveď na každý argument účastníka konania, avšak z odôvodnenia rozhodnutia musia byť zrejmé všetky pre rozhodnutie podstatné skutočnosti objasňujúce skutkový a právny základ rozhodnutia.

26. Ústavný súd stabilne judikuje, že plne rešpektuje rozhodovací priestor najvyššieho súdu vrátane jeho kompetencie ústavne konformným spôsobom vymedziť si prípustnosť a spôsob rozhodovania o dovolaní (II. ÚS 398/08, I. ÚS 18/2020), no len pokiaľ neprekročí ústavné štandardy (I. ÚS 17/01). Konanie o mimoriadnych opravných prostriedkoch nie je vyňaté z rámca ústavnoprávnych princípov, preto ústavný súd musí dbať na to, aby boli dodržané záruky spravodlivého procesu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Z ústavného hľadiska je podmienkou, aby interpretácia prípustnosti mimoriadnych opravných prostriedkov nebola svojvoľná ani formalistická a aby bola čo najustálenejšia, a teda súladná s právom na súdnu ochranu (II. ÚS 398/08, II. ÚS 65/2010).

27. Treba súhlasiť so sťažovateľkou, že v odvolaní (s. 9, čl. IV) riadne namietala nesprávne rozhodnutie okresného súdu, ktorý zamietol jej žalobu v celom rozsahu napriek tomu, že žalovaný bol v omeškaní s viacerými splátkami, ktoré sa stali splatnými ku dňu vydania rozhodnutia okresného súdu. Nevysporiadanie sa krajského súdu s touto odvolacou námietkou preto bolo v dovolaní sťažovateľky namietané ako vada zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP. Najvyšší súd posúdil predmetnú dovoláciu argumentáciu sťažovateľky ako neprípustnú, dôvodiac, že sťažovateľka v odvolaní tieto nedostatky rozhodnutia okresného súdu nenamietala, a preto sa k nim krajský súd ani nevyjadroval. Nesprávny postup okresného súdu napriek sťažovateľkou jednoznačne formulovaným námietkam, ktoré považuje ústavný súd z predloženého odvolania sťažovateľky za preukázané, nenapravil krajský súd a ani najvyšší súd, ktorý sa k týmto námietkam nevyjadril, len odkázal na odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie, ktorý v bode 19 odôvodnenia uviedol, že veriteľ nestráca nárok na úhradu zvyšného, už skôr splatného dlhu. Predmetné odôvodnenie sa však do výroku rozsudku, ktorý je jedinou záväznou a vykonateľnou časťou rozhodnutia, nijako nepremietlo, a preto je predmetné konštatovanie najvyššieho súdu v odôvodnení napadnutého rozhodnutia (bod 6.4) bezvýznamné.

28. Pokiaľ sťažovateľka namietala absolútny nedostatok odôvodnenia odvolacieho súdu vo vzťahu ku konkrétnej odvolacej argumentácii, potom úlohou dovolacieho súdu bolo preskúmať, či predmetná námietka sťažovateľky je podstatná, a to s prihliadnutím na stabilizovanú judikatúru, podľa ktorej všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania (stranou sporu), ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 60/04); a v prípade, ak ide o také námietky, ktoré majú podstatný význam, či sa s týmito námietkami odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia vysporiadal, a to ústavne súladným spôsobom. Ak v právnej veci sťažovateľky

odvolací súd vytvoril nedostatok riadneho odôvodnenia, resp. nepreskúmateľnosť rozhodnutia v tejto časti, ide o nesprávny procesný postup zakladajúci prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP, a preto je záver najvyššieho súdu o neprípustnosti dovolania v tejto časti ústavne neakceptovateľný.

29. Vo vzťahu k druhej dovolacej otázke (súvisiacej s namietaným posúdením zmätočnosti rozsudku krajského súdu najvyšším súdom), či mali súdy priznať sťažovateľke aspoň nárok na neuhradené splátky, ktoré sa stali splatnými do vyhlásenia rozsudku súdu prvej inštancie, na ktorú najvyšší súd neposkytol sťažovateľke žiadnu odpoveď (bod 8.8 odôvodnenia), odvolávajúci sa na nemožnosť jej riešenia v dovolacom konaní, ak nebola riešená súdom odvolacím, ústavný súd zdôrazňuje, že sám nemá ambíciu hodnotiť, či sťažovateľkou podané dovolanie týkajúce sa tejto právnej otázky je prípustné podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP, čo by bolo neprípustným zásahom do rozhodovacej autonómie dovolacieho súdu v otázke posudzovania prípustnosti dovolania (II. ÚS 324/2010, II. ÚS 410/2016), zdôrazňuje však, že aj záver o neprípustnosti dovolania musí byť riadne odôvodnený. Argumentáciu najvyššieho súdu v kontexte právnych záverov ústavného súdu (body 27 a 28 tohto nálezu) nemôže ústavný súd preto akceptovať.

30. Vychádzajúc z uvedených názorov, ústavný súd konštatuje, že odôvodnenie napadnutého rozsudku najvyššieho súdu o odmietnutí dovolania sťažovateľky ako neprípustného v časti namietanej vady zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP a namietaného nesprávneho právneho posúdenia podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP vo vzťahu k druhej dovolacej otázke nedalo náležité odpovede na podstatné námietky sťažovateľky, čím bolo porušené základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu zaručené v čl. 46 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (výrok 1).

31. Vo vzťahu k prvej dovolacej otázke ústavný súd konštatuje, že rozhodnutia okresného súdu a krajského súdu záviseli od vyriešenia právnej otázky, či banka úver zosplatnila platne. To bola právna otázka, ktorú krajský súd v odôvodnení svojho rozhodnutia riešil a od ktorej vyriešenia záviselo jeho rozhodnutie (v spojení s rozsudkom okresného súdu). Sťažovateľkou naformulovaná prvá dovolacia otázka bola pre zodpovedanie tejto otázky rozhodujúca, a preto sa ňou najvyšší súd meritórne zaoberal.

32. Ústavný súd s prihliadnutím na podstatné časti rozhodnutia dovolacieho súdu R 34/2025 citovaného v napadnutom rozsudku (body 8.4 a 8.5) a týkajúceho sa aplikácie § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka v spotrebiteľskom vzťahu v znení účinnom do 31. októbra 2024 pojednávajúcich o podmienkach účinného predčasného zosplatnenia úveru konštatuje, že najvyšší súd v dôvodoch napadnutého rozsudku odpovedá na východiskovú námietku uplatnenú sťažovateľkou v dovolaní ústavne akceptovateľným spôsobom, pričom jeho odôvodnenie obsiahnuté v tomto rozsudku a založené predovšetkým na poukazaní na judikované rozhodnutie nemožno považovať za svojvoľné ani za zjavne neodôvodnené. Podľa rozhodnutia R 34/2025 veriteľ nemôže platne zosplatniť úver a požadovať okamžité splatenie celého dlhu, ak vo výzve na zaplatenie presne nešpecifikuje, pre ktoré konkrétne nezaplatené splátky k tomuto kroku pristupuje. Tým posilňuje postavenie spotrebiteľov (ako slabšej strany) a obmedzuje prax plošného zosplatnenia úverov bez jasného určenia, ktoré konkrétne zákonné podmienky boli porušené.

33. Pokiaľ sťažovateľka najvyššiemu súd vyčíta, že rozhodol v súlade s uvedeným judikátom, čím z hľadiska rozhodovania usmernil aplikačnú prax v obdobných právnych veciach a posilnil tak predvídateľnosť, konzistentnosť a jednotu rozhodovania všeobecných súdov (i za situácie, že predmetný judikát bol prijatý až po podaní jej dovolania), je predmetná námietka nedôvodná. Najvyšší súd bol povinný rešpektovať precedenčnú záväznosť rozhodnutia zverejneného v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky, teda aj také právne názory, ktoré nie sú pre sťažovateľku z hľadiska ňou uplatnených práv vyhovujúce a s ktorými nesúhlasí, ktoré však vychádzajú z konformnej interpretácie a aplikácie dotknutých právnych predpisov, čo potvrdzuje aj neskoršia judikatúra najvyššieho súdu v obdobných veciach (pozri rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 8Cdo/99/2024, 6Cdo/15/2023, 5Cdo/2/2024, 5Cdo/197/2024).

34. Najvyšší súd napadnuté rozhodnutie vo vzťahu k posúdeniu prvej dovolacej otázky zdôvodnil ústavne konformným spôsobom, dostatočne sa stotožňujúc s recentnou judikatúrou dovolacieho súdu, a preto ústavný súd porušenie práva sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru za daných okolností nevzhladol.

35. Čo sa týka namietaného porušenia práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a podľa čl. 1 dodatkového protokolu, ústavný súd uvádza, že nebol dôvod vyhovieť ústavnej sťažnosti aj v tejto časti, keďže v dôsledku nesprávneho záveru najvyššieho súdu o neprípustnosti (čiastočnej) dovolania sa mu otvára priestor na to, aby sa sám vyrovnal s ochranou označených práv hmotného charakteru. Ústavný súd sa pritom riadil princípom minimalizácie svojich zásahov do právomoci všeobecných súdov, ktorých rozhodnutia sú v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy preskúmané (výrok 4).

36. Ústavný súd na základe návrhu sťažovateľky na zrušenie napadnutého rozhodnutia a vrátenie veci najvyššiemu súdu dospel k záveru, že pre dosiahnutie nápravy vo veci je nevyhnutné, aby tomuto návrhu vyhovel (výrok 2). Najvyšší súd je v ďalšom konaní vo veci podľa § 134 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) viazaný právnymi názormi ústavného súdu vyjadrenými v tomto náleze.

IV. Trovy konania

37. Ústavný súd priznal sťažovateľke (§ 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde) nárok na náhradu trov konania v celkovej sume 1 427,40 eur. Pri výpočte trov právneho zastúpenia ústavný súd vychádzal z vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov. Základná sadzba odmeny za úkon právnej služby uskutočnený v roku 2026 vychádzajúca z výpočtového základu 1 586 eur je 396,50 eur a hodnota režijného paušálu je 15,86 eur. Sťažovateľke vznikol nárok na náhradu trov konania za tri úkony právnej služby uskutočnené v roku 2026 (prevzatie a príprava zastúpenia, podanie sťažnosti ústavnému súdu, vyjadrenie k stanovisku najvyššieho súdu), čo predstavuje sumu 1 237,08 eur, po zvýšení o daň z pridanej hodnoty sumu 1 427,40 eur.

38. Priznanú náhradu trov právneho zastúpenia je najvyšší súd povinný uhradiť na účet právneho zástupcu sťažovateľky (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 CSP) označeného v záhlaví tohto nálezu v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. júna 2026

Libor Duľa
predseda senátu